

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Αρχές Ορθής Φυτοπροστασίας

Συνοδευτικό κείμενο του “Ε.ΣΥ.Φ στις Κατευθυντήριες Γραμμές της Αειφόρου
Χρήσης των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων” (έκδοση που ακολουθεί)
Μετάφραση από την αντίστοιχη έκδοση του European Crop Protection Association (ECPA)

ΜΑΙΟΣ 2001

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Εισαγωγή : Αρχές	3
II. Αειφορία	7
1 . Βασικές Αρχές	7
2 . Οι Αρχές στην πράξη	7
III. Εκπαίδευση	9
1 . Βασικές Αρχές	9
2 . Οι Αρχές στην πράξη	9
IV. Σχεδιασμός	11
1 . Βασικές Αρχές	11
2 . Οι Αρχές στην πράξη	11
V. Προστασία της Ανθρώπινης Υγείας και του Περιβάλλοντος	15
<i>A. Προστασία της Ανθρώπινης Υγείας</i>	<i>15</i>
1 . Βασικές Αρχές	15
2 . Οι Αρχές στην πράξη	15
<i>B. Προστασία του Περιβάλλοντος</i>	<i>17</i>
3 . Βασικές Αρχές	17
VI. Αποθήκευση	18
1 . Βασικές Αρχές	18
2 . Οι Αρχές στην πράξη	18
VII. Μεταφορά	20
1 . Βασικές Αρχές	20
2 . Οι Αρχές στην πράξη	20
VIII. Εφαρμογή	22
1 . Βασικές Αρχές	22
2 . Οι Αρχές στην πράξη	22
IX. Διαχείριση Απορριμμάτων	25
1 . Βασικές Αρχές	25
2 . Οι Αρχές στην πράξη	25
X. Έλεγχος (Monitoring)	28
1 . Βασικές Αρχές	28
2 . Οι Αρχές στην πράξη	28
XI. Ο Ε.ΣΥ.Φ εν συντομία	30

Το έντυπο αυτό στοχεύει να αποτελέσει ένα πλαίσιο για τις πρακτικές ορθής φυτοπροστασίας σκιαγραφώντας τις βασικές αρχές και τις ελάχιστες απαιτήσεις, οι οποίες όχι μόνο συμβαδίζουν με υπάρχοντα άλλα κείμενα – κώδικες, αλλά και επιπλέον μπορούν εύκολα να προσαρμοστούν στις ειδικές συνθήκες των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών.

Πανευρωπαϊκό πλαίσιο για την ορθή φυτοπροστασία

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα έχουν έναν ουσιώδη ρόλο στην παραγωγή τροφίμων ασφαλών και σε προσιτές τιμές για τους καταναλωτές. Ο τρόπος, με τον οποίο οι αγρότες προστατεύουν τις καλλιέργειές τους, αποτέλεσε, και συνεχίζει να αποτελεί, μια εξελικτική διαδικασία. Ο τρόπος άσκησης της φυτοπροστασίας έχει βελτιωθεί ως αποτέλεσμα της καλύτερης γνώσης των καλλιεργειών, των εχθρών που τις προσβάλλουν αλλά και του περιβάλλοντος, στο σύνολό του. Οι αρχές της φυτοπροστασίας, που αναλύονται στη συνέχεια, αποτελούν ένα πανευρωπαϊκό πλαίσιο και ταυτόχρονα δείχνουν τη δέσμευση της βιομηχανίας φυτοπροστασίας για την ασφάλεια των φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε όλη τη διαδικασία, από την ανάπτυξη και παραγωγή μέχρι τη χρήση τους στον αγρό.

Ελάχιστες απαιτήσεις

Οι αρχές που καταγράφονται στο κείμενο αυτό περιγράφουν τις ενέργειες, τις οποίες θα πρέπει να υιοθετήσουν οι χρήστες φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προκειμένου να πετύχουν το “ελάχιστο επίπεδο περιβαλλοντικής πρακτικής”, όπως αυτό ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο κείμενο *Κατευθύνσεις προς την Αειφόρο Γεωργία* (Directions Towards Sustainable Agriculture). Το παρόν δεν επιχειρεί να δώσει συμβουλές για την εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Αντιμετώπισης Εχθρών (IPM) ή της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Καλλιεργειών (ICM), οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στον εμπλουτισμό του αγροτικού περιβάλλοντος, επειδή αυτές απαιτούν μεγαλύτερη εμπειρία και εξειδίκευση στη διαχείριση της γεωργικής εκμετάλλευσης και του αγροτικού περιβάλλοντος. Σαφώς, η επιτυχημένη εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης ξεπερνά και το “ελάχιστο επίπεδο περιβαλλοντικής πρακτικής”, όπως αυτό απαιτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο παρόν κείμενο παρουσιάζεται λοιπόν το πλαίσιο των πρακτικών για την ορθή φυτοπροστασία με τις βασικές αρχές σύμφωνα με

τις νομικές απαιτήσεις, τις οδηγίες της ετικέτας και την κοινή λογική. Επίσης, παρέχει τις κατευθυντήριες γραμμές για την ασφαλή και υπεύθυνη αποθήκευση, μεταφορά και εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και τη διαχείριση των απορριμμάτων. Τέλος, περιλαμβάνει συμβουλές προς τους χρήστες όσον αφορά στη διασφάλιση της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Υποχρεωτικό Νομοθετικό Πλαίσιο

Υπό την οδηγία 91/414/ΕΟΚ, του Συμβουλίου, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όλα τα προϊόντα φυτοπροστασίας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) διέπονται από το ίδιο, ρητά καθορισμένο νομοθετικό πλαίσιο. Μια νέα δραστική ουσία πριν να εγγραφεί στο Παράρτημα Ι της οδηγίας (ANNEX I), πρέπει να περάσει από μια σειρά αυστηρών δοκιμασιών, για να διασφαλιστεί ότι δεν συνεπάγεται κινδύνους για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον. Εφόσον μια δραστική ουσία έχει εγγραφεί στο Παράρτημα Ι (ANNEX I), το σύνολο των δεδομένων, που υποστηρίζουν την ασφαλή χρήση των σκευασμάτων της, μπορεί να υποβληθεί στα κράτη – μέλη για χορήγηση έγκρισης κυκλοφορίας. Στο στάδιο αυτό επανεξετάζεται η χρήση του προϊόντος, σύμφωνα με τις οδηγίες που αναγράφονται στην προς έγκριση ετικέτα, ώστε να είναι σίγουρο ότι αυτή δεν συνεπάγεται κινδύνους μη αποδεκτούς για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον.

Ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση του κινδύνου

Κάθε δραστηριότητα εμπεριέχει δυνητικό κίνδυνο. Αυτός όμως, μπορεί να ελαχιστοποιηθεί με διάφορους τρόπους. Αυτό γίνεται κιόλας. Τα τελευταία χρόνια, οι προδιαγραφές που πρέπει να έχουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, προκειμένου να εγκριθούν προς πώληση, γίνονται ολοένα και πιο αυστηρές. Αυτό οφείλεται στη διεύρυνση της επιστημονικής γνώσης αλλά και στις απαιτήσεις της κοινωνίας για υψηλότερες προδιαγραφές ασφαλείας. Αυτοί που νομοθετούν σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, είτε είναι επιστήμονες που εξετάζουν στοιχεία σχετικά με τα προϊόντα, είτε επιθεωρητές που ελέγχουν τη χρήση τους στην πράξη, μοιράζονται την ευθύνη για την διαχείριση του κινδύνου. Η μείωση του κινδύνου είναι κάτι περισσότερο από ένα καθαρά τεχνικό κρατικό έργο, καθώς, περιλαμβάνει πέρα από μια σαφώς επιστημονική και τεχνική διάσταση (όπως το σχεδιασμό νέων προϊόντων και τους αυστηρούς κανονισμούς για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος έγκρισης των προϊόντων) και τη διαχείριση του

κινδύνου στον αγρό. Εκεί είναι που η εφαρμογή των πρακτικών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας γίνεται τόσο σημαντική. Οι παρασκευαστές και τα καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων οφείλουν να παίζουν ένα συγκεκριμένο ρόλο στη διαχείριση του κινδύνου στον αγρό με βάση τις αρχές της ορθής φυτοπροστασίας. Αντίστοιχα, πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι οι νόμοι, καθώς και οι εσωτερικοί κανονισμοί των εταιριών εδραιώνουν την ασφάλεια στο σύνολο των χειρισμών της έρευνας, της ανάπτυξης, της παραγωγής (συμπεριλαμβανόμενης της τυποποίησης, της συσκευασίας και της ετικέτας), της αποθήκευσης, της μεταχείρισης, της μεταφοράς, της τοποθέτησης στην αγορά (marketing) (συμπεριλαμβανόμενης της παροχής συμβουλών), της διανομής και της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Υπεύθυνη Φροντίδα

Οι παρασκευαστές φυτοπροστατευτικών προϊόντων επιτυγχάνουν την ύπαρξη τέτοιων δικλίδων ασφαλείας συμμετέχοντας στην παγκόσμια πρωτοβουλία με ονομασία *Υπεύθυνη Φροντίδα* (Responsible Care). Αυτή η πρωτοβουλία αφορά ολόκληρη την χημική βιομηχανία και στην Ευρώπη εκπροσωπείται από τον Πανευρωπαϊκό Σύνδεσμο Χημικής Βιομηχανίας (CEFIC), ο οποίος εδρεύει στις Βρυξέλλες. Με το πρόγραμμα της *Υπεύθυνης Φροντίδας*, οι εταιρίες δεσμεύονται σε ένα διαρκές πρόγραμμα βελτίωσης, το οποίο πολύ συχνά έχει ως αποτέλεσμα, οι εσωτερικοί κανονισμοί να είναι αυστηρότεροι από τις νομικές απαιτήσεις. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο νόμος αποτελεί το ελάχιστο των προδιαγραφών και υπάρχουν πολλά παραδείγματα, όπου η βιομηχανία προχώρησε πέρα από αυτές τις ελάχιστες απαιτήσεις. Για παράδειγμα, μέσα από τις πρωτοβουλίες για την ασφαλή χρήση, η βιομηχανία έχει δείξει έμπρακτα την ανταπόκρισή της στις ανησυχίες της κοινωνίας. Αναπόσπαστο κομμάτι της *Υπεύθυνης Φροντίδας* είναι η άσκηση υπεύθυνης και ηθικής διαχείρισης προϊόντος (product stewardship) από την αρχική ιδέα, τον σχεδιασμό και την έρευνα, μέχρι την παραγωγή, την πώληση, τη διανομή, τη μετατροπή, τη χρήση και την τελική διαχείριση των αποβλήτων. Στο πλαίσιο αυτού του Κώδικα περιλαμβάνεται η ανάπτυξη προγραμμάτων για τη μείωση συγκεκριμένων κινδύνων στον αγρό. Η *Υπεύθυνη Φροντίδα* βασίζεται στην ανάπτυξη τέτοιας εταιρικής κουλτούρας μέσα από την οποία κάθε εργαζόμενος ενστερνίζεται το στόχο της μείωσης του κινδύνου. Ο αντίστοιχος στόχος θα πρέπει να υιοθετηθεί από τους χρήστες, ώστε να μεγιστοποιηθεί το όφελος από τη μείωση του κινδύνου.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική

Είναι σαφής η πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμπεριλάβει τους περιβαλλοντικούς στόχους μέσα στην Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ). Αυτό συμφωνεί με τις διακηρύξεις της Διάσκεψης Κορυφής του Ρίο και με το Πέμπτο Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα Δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή στο κείμενό της *Κατευθύνσεις προς την Αειφόρο Γεωργία*, δηλώνει ότι :

“Τα περιβαλλοντικά μέτρα που στοχεύουν στη διασφάλιση τέτοιων γεωργικών πρακτικών, που διαφυλάσσουν το περιβάλλον και την ύπαιθρο ειδικότερα, διαμορφώνουν ένα σημαντικό κομμάτι στις προτάσεις της Επιτροπής (για την αναμόρφωση της ΚΑΠ με βάση την Agenda 2000). Η γενική κατεύθυνση είναι πως οι αγρότες θα πρέπει να εφαρμόζουν ένα ελάχιστο επίπεδο φιλοπεριβαλλοντικής πρακτικής ως αναπόσπαστο κομμάτι της γεωργικής δραστηριότητά τους. Κάθε επιπρόσθετο μέτρο για την προστασία του περιβάλλοντος, πέρα από αυτό το βασικό επίπεδο της Ορθής Γεωργικής Πρακτικής και τη σχετική νομοθεσία για το περιβάλλον, θα πρέπει να ενισχύεται οικονομικά από την κοινωνία μέσα από τα αγροπεριβαλλοντικά προγράμματα.” (σελίδα3, σημείο 5)

Επίσης αναφέρει ότι :

“Η Επιτροπή δεν έχει πρόθεση να δυσχεραίνει την ανταγωνιστική θέση των αγροτών θέτοντας υπερβολικούς όρους για το περιβάλλον, πέρα από ότι είναι λογικό.” (σελίδα 22, σημείο 3.2.2.)

Ο παρών Κώδικας υποστηρίζει τους βασικούς στόχους αναθεώρησης της ΚΑΠ και της επικοινωνίας της Επιτροπής για την αειφόρο γεωργία.

II. ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Πολλοί εμπλεκόμενοι (stakeholders) έχουν σημαντικές ευθύνες σε σχέση με τα προϊόντα φυτοπροστασίας και την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης. Η ελάχιστη συνεισφορά στην αειφόρο ανάπτυξη εκ μέρους των χρηστών, των καταστημάτων εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των παρασκευαστών τους είναι η συμμόρφωση με τη νομοθεσία, τη σχετική με την έρευνα, την παραγωγή, την πώληση και τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

1. Βασικές Αρχές

Κρίσιμο σημείο

Η αειφορία είναι το κρίσιμο σημείο του Πέμπτου Περιβαλλοντικού Προγράμματος Δράσης, το οποίο ορίζει την αειφόρο ανάπτυξη ως : *“Η ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διαπραγματεύεται την ικανότητα των μελλοντικών γενιών να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες”*. Η αειφορία θεωρείται συχνά λανθασμένα, ότι ενδιαφέρεται αποκλειστικά για το περιβάλλον, αλλά στην πραγματικότητα έχει πολύ ευρύτερη έννοια και περιλαμβάνει ακόμα, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Η αειφορία απαιτεί :

1. Κοινωνική πρόοδο που αναγνωρίζει τις ανάγκες του καθενός.
2. Αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος.
3. Συνετή χρήση των φυσικών πόρων.
4. Διατήρηση ενός συνετού και σταθερού επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Όλοι μπορούν να συνεισφέρουν

Οι χρήστες, οι διανομείς και οι παρασκευαστές των προϊόντων φυτοπροστασίας μπορούν να συνεισφέρουν όλοι θετικά στην αειφόρο ανάπτυξη στην πράξη. Για παράδειγμα:

1. Οι εταιρίες που αναπτύσσουν δική τους έρευνα στοχεύουν στην ανακάλυψη προϊόντων, τα οποία είναι αποτελεσματικά, και ασφαλή για τους ανθρώπους, έχουν ήπια περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και δίνουν καλό οικονομικό αποτέλεσμα στον αγρότη.

2. Οι εταιρίες που αναπτύσσουν δική τους έρευνα και πολλοί από τους διανομείς τους πραγματοποιούν εκτεταμένες δοκιμές στον αγρό, για να βρουν τρόπους χρήσης των προϊόντων στον αγρό, που προάγουν περισσότερο την αειφορία. Τέτοιου είδους εργασία μπορεί, για παράδειγμα, να οδηγήσει σε πιο συγκεκριμένες συμβουλές για το χρόνο εφαρμογής, γεγονός που με τη σειρά του να επιτρέπει στη μείωση της δοσολογίας.

3. Η Βελγική Ομοσπονδία των Υδατοδιανομέων (Belgaqua) ο Βελγικός Σύνδεσμος Εταιριών Φυτοπροστασίας (Phytophar) συμμετείχαν σε ένα κοινό σχέδιο, το οποίο εστίαζε στην ανταλλαγή πληροφοριών και στην ενίσχυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους χρήστες, με στόχο τη μείωση των υπολειμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο νερό, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας για τα Πόσιμα Νερά.

Η ελάχιστη συνεισφορά, που οι χρήστες, οι διανομείς και οι παρασκευαστές πρέπει να κάνουν στην αειφόρο ανάπτυξη είναι να υπακούουν στη νομοθεσία σχετικά με την έρευνα, την παρασκευή, την πώληση, και τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι μοιράζονται την ευθύνη

Το ακόλουθο σχήμα δείχνει περιληπτικά που εντοπίζονται οι κύριες ευθύνες των διάφορων εμπλεκομένων, σε σχέση με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης.

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ	ΕΥΘΥΝΕΣ
Αειφόρος ανάπτυξη	Η κοινωνία γενικά
Αειφόρος παραγωγή	Πολιτικοί και ολόκληρη η αλυσίδα παραγωγής τροφίμων
Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Καλλιεργειών	Επιμερισμός ευθύνης μεταξύ αγροτών, παραγωγών, δημόσιων αρχών, ιδιωτικών φορέων, βιομηχανίας φυτοπροστασίας και άλλων προμηθευτών γεωργικών εφοδίων (π.χ. προμηθευτές λιπασμάτων), βιομηχανίας τροφίμων και εμπόρων τροφίμων
Πρακτικές ορθής φυτοπροστασίας	Επιμερισμός ευθύνης μεταξύ αγροτών, παραγωγών, βιομηχανίας φυτοπροστασίας, δημόσιων αρχών, ιδιωτικών φορέων
Επίσημη έγκριση	Νομοθετικές αρχές και βιομηχανία φυτοπροστασίας
Ιδιότητες προϊόντος	Βιομηχανία φυτοπροστασίας

Ο πίνακας, επίσης, δείχνει πώς η πορεία προς την αειφορία οικοδομείται πάνω σε κάθε ξεχωριστό συστατικό στοιχείο. Αυτές οι αρχές εστιάζουν στη συνεισφορά που μπορεί να έχουν στην αειφόρο ανάπτυξη οι πρακτικές ορθής φυτοπροστασίας.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Ορθή Πρακτική Φυτοπροστασίας θα ήταν αδύνατη χωρίς ικανούς και άρτια εκπαιδευμένους ανθρώπους. Επίσης, απαιτεί από τον καθένα να δεσμευτεί στη διαδικασία και να σκέφτεται διαρκώς το τι κάνει και πώς θα μπορούσε αυτό ακόμη να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο.

1. Βασικές Αρχές

Η επαγγελματική εκπαίδευση και η ικανότητα είναι η ουσία

Καθένας που σχετίζεται με τη χρήση, την παραγωγή, τη διανομή και την πώληση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να έχει την επαγγελματική εκπαίδευση και ικανότητα που χρειάζονται για να κάνει σωστά την εργασία του. Η ορθή εκπαίδευση θέτει τις προϋποθέσεις για να συνδυαστούν η ικανότητα, η φροντίδα, η κατανόηση και η υπευθυνότητα. Η εκπαίδευση αφορά τις ακόλουθες ομάδες:

1. Χρήστες φυτοπροστατευτικών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων των αγροτών, των επικεφαλής των εκμεταλλεύσεων και των βοηθητικών εργατών).
2. Παρασκευαστές φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
3. Πωλητές και υπεύθυνους καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων
4. Συμβούλους φυτοπροστασίας (γεωπόνους).

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

1. Όλοι όσοι εργάζονται με φυτοπροστατευτικά προϊόντα πρέπει :
 - Να είναι ικανοί για αυτή την εργασία και να διαθέτουν τα σχετικά πιστοποιητικά που το αποδεικνύουν, εφόσον υπάρχει δυνατότητα.
 - Να ενεργούν με υπεύθυνο τρόπο σε όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, δίνοντας προσοχή στη νομοθεσία, όπως υποδεικνύεται από τις οδηγίες στην ετικέτα του προϊόντος και εφαρμόζοντας αυτές τις αρχές.
 - Να κατανοούν τις συνέπειες που έχουν οι ενέργειές τους, στους άλλους ανθρώπους, στα ζώα και στο περιβάλλον.
 - Να αναλαμβάνουν την ευθύνη των πράξεών τους.

2. Πριν αναλάβουν εργασία σχετική με φυτοπροστατευτικά προϊόντα, οι χρήστες πρέπει να έχουν λάβει επαρκή εκπαίδευση, που να τους επιτρέπει να εργάζονται με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.
3. Οι χρήστες θα πρέπει να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν πότε πρέπει να συμβουλευτούν τις δημόσιες αρχές ή άλλους ιδιώτες συμβούλους (γεωπόνους) και θα πρέπει να ελέγχουν και να διασφαλίζουν την αξιοπιστία των συμβούλων τους.
4. Καθώς η νομοθεσία και η τεχνική υποστήριξη πάνω στην Ορθή Πρακτική συνήθως αλλάζει με την πάροδο του χρόνου, είναι αναγκαίο για αυτούς που χειρίζονται φυτοπροστατευτικά προϊόντα να ενημερώνονται για τους νέους κανονισμούς και όλες τις εξελίξεις σχετικά με την ασφαλή χρήση.

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Οποιοιδήποτε παρέχουν συμβουλές για την αποθήκευση, τον χειρισμό, τη μεταφορά και / ή την χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι και ικανοί. Όπου είναι εφικτό, πρέπει να δίδονται ανάλογα πιστοποιητικά.
2. Οι σύμβουλοι έχουν, επίσης, καθήκον να είναι ενήμεροι για τις νομικές και τεχνολογικές εξελίξεις σχετικά με την ασφαλή χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, έτσι ώστε να είναι σίγουροι ότι παρέχουν αξιόλογες συμβουλές.

IV. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Πριν από την απόφαση για εφαρμογή χημικής φυτοπροστασίας, οι χρήστες θα πρέπει πάντα να ελέγχουν αν είναι εφικτά κάποια προληπτικά μέτρα και αν είναι εφαρμόσιμες κάποιες μη-χημικές μέθοδοι. Αν οι χρήστες εφαρμόσουν τελικά την χημική μέθοδο, πρέπει να επιλέξουν προσεκτικά το κατάλληλο προϊόν. Όλο αυτό είναι μέρος του σχεδιασμού της ορθής φυτοπροστασίας, ο οποίος θα διασφαλίσει ότι οι χρήστες φτάνουν στη λύση που ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο .

1. Βασικές Αρχές

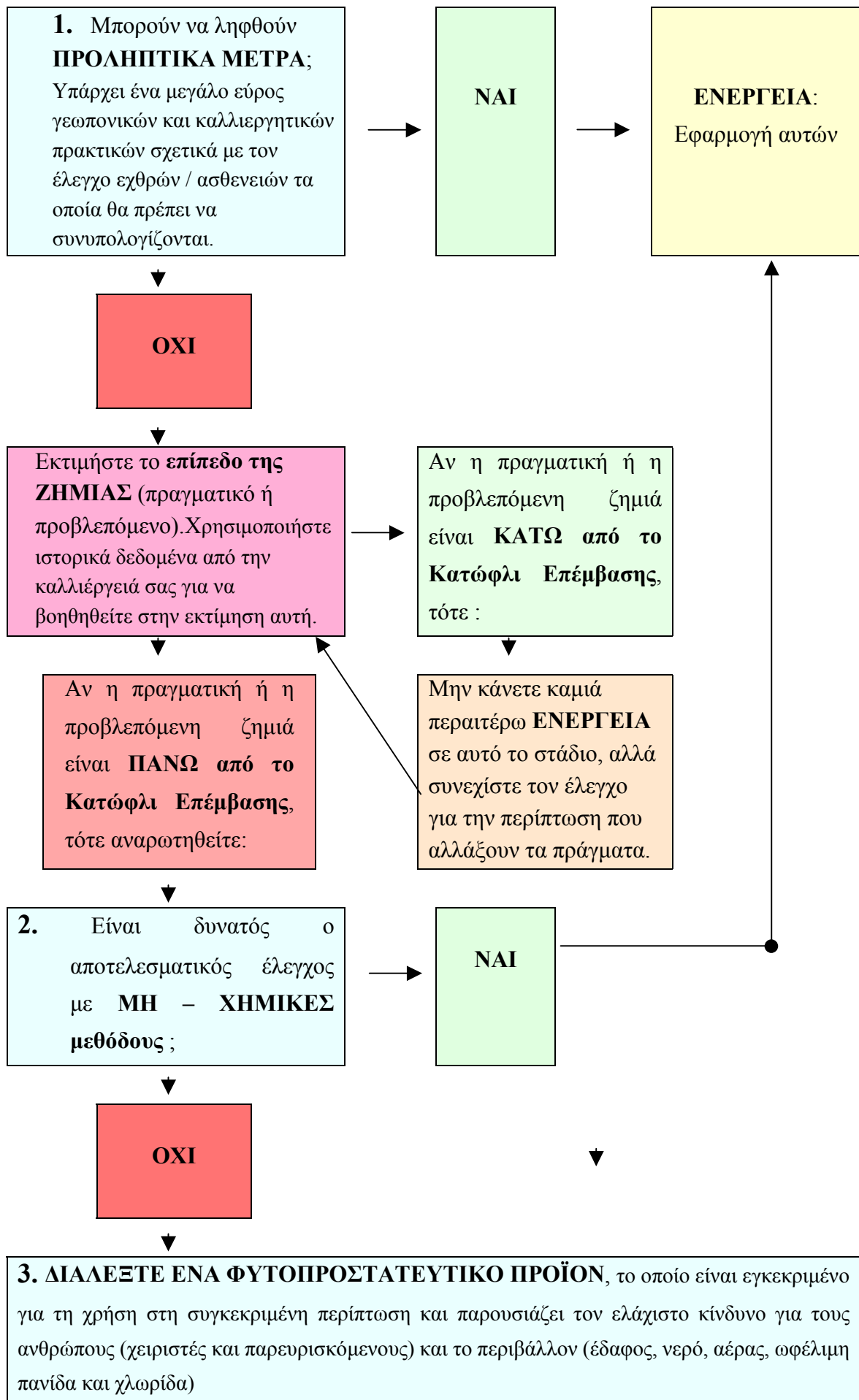
Εξέταση κάθε διαθέσιμης επιλογής πριν από την ενέργεια

Οι χρήστες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη προληπτικά μέτρα και μη-χημικές μεθόδους κατά το σχεδιασμό της φυτοπροστασίας. Αν τελικά καταλήξουν σε εφαρμογή χημικής φυτοπροστασίας ή χημικών μέσων, οι χρήστες θα πρέπει να επιλέξουν ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν, το οποίο είναι εγκεκριμένο για χρήση στη συγκεκριμένη περίπτωση και εμφανίζει τον ελάχιστο δυνατό κίνδυνο για τους ανθρώπους και το περιβάλλον. Αν ο χρήστης δεν αισθάνεται ικανός για να κάνει μόνος του το σχεδιασμό της φυτοπροστασίας, πρέπει να αναζητά τεχνικές συμβουλές από επαγγελματία. Ο σωστός σχεδιασμός και η προετοιμασία επιτρέπει στους χρήστες να προβλέψουν πιθανά προβλήματα και να βρουν τρόπους αποφυγής ή αντιμετώπισής τους.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

Ξεκινήστε εντοπίζοντας το πρόβλημα και έπειτα ακολουθείστε τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που περιγράφεται στη συνέχεια. Οι χρήστες δε θα πρέπει να διστάζουν να αναζητούν συμβουλές από επαγγελματία όταν αμφισβητούν την ικανότητά τους να καταρτίσουν, οι ίδιοι μόνοι τους, ένα σχέδιο φυτοπροστασίας :

Βασικά σημεία

Για την επιλογή του καταλληλότερου φυτοπροστατευτικού προϊόντος σκεφτείτε:

1. Την αποτελεσματικότητά του στην καταπολέμηση των ζιζανίων στόχων, εχθρών ή ασθενειών και επιλέξτε εκείνο το προϊόν, το οποίο είναι όσο το δυνατό εξειδικευμένο
2. Την καταλληλότητά του για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί
3. Το χρόνο εφαρμογής
4. Τις καιρικές συνθήκες κάτω από τις οποίες θα εφαρμοστεί
5. Τις πληροφορίες ασφαλείας, σχετικά με τον άνθρωπο και το περιβάλλον, που βρίσκονται στην ετικέτα ή στα συνοδευτικά φύλλα με δεδομένα ασφαλείας (MSDS).
6. Την ανάγκη για στρατηγικές διαχείρισης ανθεκτικότητας, για παράδειγμα, την εφαρμογή προϊόντων με διαφορετικό τρόπο δράσης.
7. Πολλές από τις πληροφορίες, που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτρέπουν στους χρήστες να επιλέξουν το καταλληλότερο προϊόν, περιλαμβάνονται στην ετικέτα των προϊόντων. Διαβάζετε τις οδηγίες της ετικέτας και να είστε σίγουροι πως αυτές έγιναν πλήρως κατανοητές πριν από τη χρήση του προϊόντος.

ΠΡΟΣΟΧΗ – *Ελέγχετε ότι το προϊόν είναι εγκεκριμένο για την προτιθέμενη χρήση και ότι τηρείτε τον χρόνο της τελευταίας επέμβασης πριν τη συγκομιδή. Αν το διάστημα για τη συγκομιδή (ο χρόνος που πρέπει να περάσει μεταξύ της τελευταίας εφαρμογής στην καλλιέργεια και της συγκομιδής) έχει οριστεί, σιγουρευτείτε ότι υπάρχει συμμόρφωση με αυτό.*

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Ενθαρρύνετε την άριστη πρακτική μεταξύ των χρηστών, όπως ορίζεται σε αυτόν τον Κώδικα, έτσι ώστε τα προϊόντα να χρησιμοποιούνται με ασφάλεια και υπευθυνότητα, σύμφωνα με την εγκεκριμένη ετικέτα.
2. Παρακολουθείτε και ελέγχετε τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων προκειμένου να βελτιώνεται συνεχώς η αποτελεσματικότητα και η μέριμνα για το περιβάλλον.
3. Προβλέψτε τη διαδικασία επιστροφής των προϊόντων, που δεν πληρούν τους κανόνες ασφαλείας.

Παρασκευαστές

1. Διασφαλίστε ότι το υλικό για την προώθηση των πωλήσεων είναι ακριβές και βασισμένο σε δεδομένα από πειράματα, που έγιναν σύμφωνα με αναγνωρισμένες επιστημονικές προδιαγραφές, όπως Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική (GLP), Ορθή Πρακτική στον Αγρό (GFP) και Ορθή Γεωργική Πρακτική (GAP).
2. Συνεργάζεστε με αναγνωρισμένα καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων για να τοποθετήσετε τα προϊόντα στην αγορά.
3. Ως ελάχιστη απαίτηση, ακολουθήστε τις οδηγίες του *Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας στη Διανομή και Χρήση των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων* του FAO και / ή ένα αναγνωρισμένο κώδικα υπεύθυνης και ηθικής διαχείρισης (product stewardship) των προϊόντων, όπως η *Υπεύθυνη Φροντίδα*.

Η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος είναι θεμελιώδης αρχή της ορθής φυτοπροστασίας. Όλοι όσοι εμπλέκονται στη φυτοπροστασία θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για την ελαχιστοποίηση οποιονδήποτε μη-αποδεκτών κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

A. Προστασία της ανθρώπινης υγείας

1. Βασικές Αρχές

Επιμερισμός ευθύνης για την προστασία της ανθρώπινης υγείας

Είναι ουσιώδες ότι λαμβάνονται μέτρα που διαφυλάττουν την υγεία των ανθρώπων που πιθανόν να έρθουν σε επαφή με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, όχι μόνο αυτών που τα εφαρμόζουν, αλλά, ακόμα και των οικογενειών τους, των γειτόνων και των περαστικών. Οι χρήστες θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για τη μείωση σε αποδεκτά επίπεδα οποιουδήποτε κινδύνου για την υγεία σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιείται το προϊόν. Τα καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να παρέχουν φυλλάδια ασφάλειας στο προσωπικό. Οι παρασκευαστές θα πρέπει να διασφαλίσουν πως όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την προστασία της υγείας και την ασφάλεια αναφέρονται στην ετικέτα του προϊόντος και στη σχετική βιβλιογραφία (product literature).

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

1. Λαμβάνετε υπόψη τις πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με τους κινδύνους υγείας, οι οποίοι ενέχονται κατά τη χρήση ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος και αντιστοιχίστε τις με τις συγκεκριμένες περιστάσεις χρήσης.
2. Λαμβάνετε μέτρα για να μειώσετε στα αποδεκτά επίπεδα οποιονδήποτε κίνδυνο για την υγεία συνδέεται με τον τρόπο που το προϊόν θα χρησιμοποιηθεί, δηλ :
 - Επιλέξτε το προϊόν με το μικρότερο δυνατό κίνδυνο.

- Χρησιμοποιείτε τρακτέρ με κλειστή και κατάλληλα αεριζόμενη καμπίνα, ώστε να περιορίσετε την έκθεση του χρήστη.
 - Ακολουθείστε μια καλά σχεδιασμένη διαδικασία εργασίας η οποία, για παράδειγμα, ελαχιστοποιεί το χρόνο εργασίας με το προϊόν και την απόσταση που αυτό πρέπει να μεταφερθεί μέχρι τον αγρό.
 - Χρησιμοποιείτε προστατευτικό ρουχισμό και εξοπλισμό (όπως αναφέρεται λεπτομερώς στις οδηγίες της ετικέτας), ώστε να ελαχιστοποιήσετε την έκθεση του χρήστη, για παράδειγμα φόρμες, μπότες και μάσκες.
3. Χρησιμοποιείτε πάντα τον προστατευτικό ρουχισμό και τον εξοπλισμό, που συνιστάται στην ετικέτα.
 4. Διατηρείτε τον προστατευτικό ρουχισμό και εξοπλισμό καθαρό, σε καλή κατάσταση και καλά συντηρημένο.
 5. Μην τρώτε, πίνετε ή καπνίζετε όταν χρησιμοποιείτε τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.
 6. Διερευνήστε κάθε ατύχημα ή πιθανό ατύχημα, όχι για να απευθύνετε κατηγορίες, αλλά για να μάθετε να εργάζεστε με μεγαλύτερη ασφάλεια.
 7. Οργανώστε την εργασία σας, ώστε να κρατήσετε μακριά από το χώρο εφαρμογής την οικογένεια, τους γείτονες, τους περαστικούς και άλλους ανθρώπους άσχετους με αυτή. Είναι σωστό να ενημερώνετε τους γείτονες πριν από τον ψεκασμό και αυτό μπορεί να κατευνάσει όποιες ανησυχίες, που ίσως υπάρχουν, για πιθανές επιπτώσεις στην υγεία.
 8. Λαμβάνετε ειδικά μέτρα όταν ψεκάζετε κοντά σε εγκαταστάσεις που δεν είναι αγροτικές, και όπου μπορεί να υπάρχουν ευαίσθητες ομάδες ανθρώπων, όπως νοσοκομεία, σχολεία, οίκοι ευγηρίας. Αν διασταυρώνονται μονοπάτια με τον αγρό που έχει ψεκαστεί τότε σκεφθείτε να αναρτήσετε προειδοποίηση, έτσι ώστε οι περαστικοί να είναι ενήμεροι πώς ο αγρός έχει ψεκαστεί.
 9. Διασφαλίστε τους χώρους πλυσίματος. Αυτοί θα πρέπει να βρίσκονται σε μέρος, που να μη μολύνονται οι ίδιοι.
 10. Οι χρήστες που αισθάνονται αδιαθεσία κατά τη διάρκεια ή έπειτα από την εργασία τους με ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν, πρέπει πάντα να συμβουλευονται γιατρό. Όπου είναι δυνατό, κάνετε γνωστό στο γιατρό το προϊόν που σχετίζεται με την εργασία σας και παρέχετε του ένα αντίγραφο της ετικέτας του και οποιοδήποτε συνοδευτικό φυλλάδιο στοιχείων ασφαλείας.

Καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

- 1 . Σιγουρευτείτε ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέλη του προσωπικού έχουν πρόσβαση στα φυλλάδια ασφάλειας των παρασκευαστών.
- 2 . Εκπαιδεύστε όλο το προσωπικό για να εργάζεται με ασφάλεια.
- 3 . Βεβαιωθείτε ότι οι αποθήκες ανταποκρίνονται σε όλες τις απαιτήσεις ασφαλείας.
- 4 . Ενημερώστε τον χρήστη για όλα τα στοιχεία για την ασφάλεια.

Παρασκευαστές

Παρέχετε όλα τα αναγκαία δεδομένα για την ασφάλεια, είτε στην ετικέτα του προϊόντος είτε σε ξεχωριστό φυλλάδιο στοιχείων ασφαλείας (MSDS).

B. Προστασία του περιβάλλοντος

1. Βασικές Αρχές

Μέχρι την εφαρμογή, η προστασία του περιβάλλοντος επιτυγχάνεται με μια σειρά από μέτρα που ασφαλίζουν το πυκνό σκεύασμα από επαφή με το περιβάλλον. Την ώρα της εφαρμογής, όμως, το προϊόν απελευθερώνεται στο περιβάλλον. Είναι ουσιώδες, λοιπόν, ότι αυτό γίνεται μόνο όταν είναι αναγκαίο, στην ελάχιστη αποτελεσματική δόση και με τη φροντίδα να κρατηθεί το προϊόν μέσα στον τόπο όπου χρειάζεται. Οι χρήστες θα πρέπει να εντοπίσουν τις, περιβαλλοντικά, ευαίσθητες περιοχές στο χωράφι, να προετοιμάσουν ένα σχέδιο δράσης που θα ανταποκρίνεται στους στόχους της εκμετάλλευσης και να το ακολουθήσουν προσεκτικά. Τα καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να ενημερώνονται ως προς τις πιο πρόσφατες τεχνικές προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς επίσης να διατηρούν στενές επαφές με τις τοπικές δημόσιες αρχές. Οι παρασκευαστές θα πρέπει να στοχεύουν διαρκώς στην έρευνα και την ανάπτυξη προϊόντων που διαθέτουν συνεχώς βελτιούμενα χαρακτηριστικά για την ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Οι προτεραιότητες για το περιβάλλον ποικίλουν από περιοχή σε περιοχή και οι λύσεις για το περιβάλλον πρέπει να είναι συγκεκριμένες ανά περιοχή. Γι' αυτό οι αρχές που δίνονται σε αυτόν τον Κώδικα είναι γενικής φύσεως.

VI. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

Όλοι όσοι χειρίζονται φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα πρέπει ως βασική φροντίδα να φροντίζουν για την ασφαλή αποθήκευσή τους. Η ασφαλής αποθήκευση στον αγρό προϋποθέτει ότι τα προϊόντα είναι αποθηκευμένα σε συγκεκριμένους χώρους και, όπου είναι δυνατό, στις ελάχιστες δυνατές ποσότητες.

1. Βασικές Αρχές

Πρώτο μέλημα η ασφάλεια

Οι χρήστες θα πρέπει πάντα να αποθηκεύουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα σε ασφαλείς, περιορισμένους, καθαρούς, κλειδωμένους, ξηρούς και καλά συντηρημένους χώρους, οι οποίοι είναι σχεδιασμένοι ειδικά για αυτή τη χρήση. Όλοι οι παρασκευαστές και τα καταστήματα εμπορίας θα πρέπει να ακολουθούν τις νομικές απαιτήσεις που απευθύνονται στην αποθήκευση φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε μεγάλες ποσότητες. Από καιρό σε καιρό προκύπτει ανάγκη αποθήκευσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην εκμετάλλευση. Ωστόσο, είναι επιθυμητό να ελαχιστοποιείται η ποσότητα των αποθηκευμένων προϊόντων στους χώρους αυτούς.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

1. Αποθηκεύετε τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα σε στερεή, ασφαλή, καλά αεριζόμενη και φωτιζόμενη αποθήκη, η οποία να βρίσκεται μακριά από σπίτια, καύσιμα, ζωοτροφές και οτιδήποτε προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.
2. Οι αποθήκες θα πρέπει :
 - Να μπορούν να συγκρατήσουν τυχόν διαρροές ή να έχουν δεξαμενή συλλογής για την αποφυγή μόλυνσης των υδάτων που θα μπορούσε διαρροή ή πυρκαγιά να προκαλέσει.
 - Να διαθέτουν κατάλληλα απορροφητικά υλικά εύκαιρα, για να αντιμετωπίζονται διαρροές.
 - Να παραμένουν κλειδωμένες.
 - Να είναι εξοπλισμένες με πυροσβεστήρες και φαρμακείο πρώτων βοηθειών.
 - Να έχουν παροχή καθαρού νερού κοντά, για καθαρισμό.

- Να έχουν κατάλληλες προειδοποιητικές πινακίδες στον εξωτερικό χώρο της αποθήκης.
- 3 . Μόνο καταρτισμένα άτομα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στην αποθήκη.
 - 4 . Απαγορεύεται το κάπνισμα μέσα στην αποθήκη.
 - 5 . Οι χρήστες θα πρέπει να τηρούν καταγραφή των αποθεμάτων και να λειτουργεί ένα σύστημα αποθεματικού ελέγχου εισόδου και εξόδου.
 - 6 . Είναι, επίσης, σημαντικό να υπάρχουν σχέδια αντιμετώπισης πιθανών επειγόντων περιστατικών, π.χ. για την αντιμετώπιση διαρροών και πυρκαγιάς.
 - 7 . Αποθηκεύετε μόνο τα προϊόντα που είναι εγκεκριμένα.
 - 8 . Αποθηκεύετε τα προϊόντα μόνο στην αυθεντική συσκευασία τους.
 - 9 . Διαχωρίστε τα προϊόντα σε εύφλεκτα και μη εύφλεκτα και ανά κατηγορία προϊόντων σε ζιζανιοκτόνα, εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα.
 - 10 . Αποθηκεύετε τις σκόνες σε ράφια πάνω από τα υγρά.
 - 11 . Κρατάτε τα υδατοδιαλυτά σακουλάκια μακριά από υγρασία.

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Οι παρασκευαστές, οι διανομείς και οι έμποροι φυτοπροστατευτικών προϊόντων πρέπει να ακολουθούν τις νομικές απαιτήσεις που σχετίζονται με αποθήκευση μεγάλων όγκων φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Αυτές περιλαμβάνουν λεπτομερείς απαιτήσεις όσον αφορά :

- 1 . Καταλληλότητα του χώρου και κατασκευή αποθήκης.
- 2 . Ικανότητα συγκράτησης διαρροών για πρόληψη μόλυνσης των υδάτων.
- 3 . Προσόντα και εκπαίδευση για το προσωπικό της αποθήκης.
- 4 . Προληπτικά μέτρα για αποφυγή πυρκαγιάς και σχεδιασμό αντιμετώπισης έκτακτης κατάστασης.
- 5 . Διαχείριση αποθήκευσης συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των προϊόντων και της τήρησης καταγραφής.

VII. ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Όλοι όσοι μεταφέρουν φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα πρέπει να φροντίζουν να σέβονται και να τηρούν τους κανονισμούς ασφάλειας σε κάθε περίπτωση. Η ασφαλής μεταφορά απαιτεί γνώση των διαδικασιών αντιμετώπισης εκτάκτων συμβάντων και της σχετικής νομοθεσίας.

1. Βασικές Αρχές

Πρώτο μέλημα η ασφάλεια

Κατά τη μεταφορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε εθνική οδό, επαρχιακή οδό, χωριά ή αγροτικά μονοπάτια πρέπει πάντα να λαμβάνεται ιδιαίτερη φροντίδα. Πριν από τη μεταφορά κάποιου προϊόντος, οι χρήστες θα πρέπει να είναι ενήμεροι για τις ενέργειες που θα πρέπει να κάνουν σε περίπτωση έκτακτου συμβάντος, όπως πυρκαγιά ή διαρροή. Οι παρασκευαστές και τα καταστήματα εμπορίας θα πρέπει να ακολουθούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 94/55/EK, η οποία καλύπτει την οδική μεταφορά επικίνδυνων υλικών.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

1. Υπό την Οδηγία 94/55/EK, η οποία καλύπτει την οδική μεταφορά επικίνδυνων υλικών, κάποια φυτοπροστατευτικά προϊόντα κατατάχθηκαν ως επικίνδυνα όσον αφορά τη μεταφορά τους. Ωστόσο, για τους περισσότερους χρήστες δεν απαιτείται πρόσθετη σήμανση, γιατί τα συγκεκριμένα μεγέθη της συσκευασίας και οι ποσότητες που μεταφέρονται είναι μέσα στα επιτρεπόμενα όρια που υποδεικνύουν οι κανονισμοί. Οι αγρότες, που αγοράζουν μαζικά μεγάλες ποσότητες από τον προμηθευτή τους, ίσως υπόκεινται σε αυτούς τους κανονισμούς. Αν υπάρχει αμφισβήτηση αναζητήστε τη συμβουλή ειδικού.
2. Πριν από τη μεταφορά προϊόντων, οι χρήστες πρέπει να είναι ενήμεροι ως προς τις ενέργειες σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως σε πυρκαγιά ή διαρροή. Προκειμένου να βοηθήσουν το έργο των Υπηρεσιών, οι χρήστες πρέπει πάντοτε να γνωρίζουν τι ακριβώς μεταφέρουν και πρέπει να έχουν ένα αντίγραφο της ετικέτας κάθε προϊόντος.

3. Φροντίστε να αποφεύγεται η διαρροή. Αν συμβεί διαρροή ενεργείστε άμεσα για τον περιορισμό της και ειδοποιήστε όλους όσους έχουν πιθανόν μολυνθεί. Έχετε μαζί σας κατάλληλη προστατευτική ενδυμασία και εξοπλισμό που να σας επιτρέπει να θέσετε υπό έλεγχο κάθε τέτοια διαρροή.
4. Πριν από τη μετακίνηση δοχείων ελέγξτε ότι δεν στάζουν και ότι τα πώματα είναι ασφαλή και οι ετικέτες άθικτες.
5. Ποτέ μην τρώτε, πίνετε ή καπνίζετε όταν χειρίζεστε φυτοπροστατευτικά προϊόντα, ακόμα και όταν τα δοχεία είναι σφραγισμένα.
6. Φροντίστε να φορτώνετε το φορτηγό, έτσι ώστε τα δοχεία να μη μπορούν να ανατραπούν κατά τη διάρκεια της μεταφοράς και ελέγξτε πως δεν υπάρχουν προεξοχές στο φορτηγό που θα μπορούσαν να τρυπήσουν ή γενικά να καταστρέψουν τις συσκευασίες.
7. Πριν από την αναχώρηση σιγουρευτείτε ότι το φορτίο είναι ασφαλές. Αν το φορτίο είναι υψωμένο, ελέγξτε πως οι συνδετικοί πύροι της καρότσας είναι κατάλληλα τοποθετημένοι.
8. Κατά τη μεταφορά η καμπίνα του οδηγού πρέπει να χωρίζεται από το φορτίο με διαχωριστικό που εμποδίζει τη διείσδυση των ατμών. Για μικρές ποσότητες υλικών αυτό μπορεί να επιτευχθεί τοποθετώντας τις συσκευασίες του προϊόντος σε στεγανά κουτιά.
9. Αν μεταφέρεται αραιό διάλυμα προϊόντος σε ψεκαστικό ελέγξτε πως οι σωλήνες, τα ακροφύσια κ.λ.π. δε στάζουν και πως οι βαλβίδες που απομονώνουν το φορτίο είναι κλειστές και ασφαλείς.
10. ΝΑ ΜΗΝ μεταφέρετε φυτοπροστατευτικά προϊόντα μαζί με παιδιά, ζώα, αγροτική παραγωγή ή ζωοτροφή.

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Ενημερωθείτε για τις απαιτήσεις της Οδηγίας 94/55/ΕΕ που καλύπτει την οδική μεταφορά επικίνδυνων υλικών.
2. Συμβουλευστε τους χρήστες ως προς την ασφαλή μεταφορά των προϊόντων, ειδικότερα εκεί που θα ήταν πιθανό να υπερβούν τα όρια των ποσοτήτων.

VIII. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Όλοι όσοι εφαρμόζουν φυτοπροστατευτικά προϊόντα (χρήστες) πρέπει να σέβονται τους κανόνες ασφαλείας και τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα. Η ασφαλής και υπεύθυνη εφαρμογή προϋποθέτει ότι οι χρήστες, λαμβάνουν σύνθετες αποφάσεις, που απαιτούν γνώση και ικανότητα, και ενεργούν πάντα υπεύθυνα.

1. Βασικές Αρχές

Πρώτο μέλημα η ασφάλεια

Η ασφαλής εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι ουσιαστική στην πρακτική της ορθής φυτοπροστασίας. Ζωτική σημασία έχει, τα προϊόντα που επιλέγονται για εφαρμογή να είναι εγκεκριμένα για το συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν. Η υπεύθυνη εφαρμογή προϋποθέτει ότι οι χρήστες ελέγχουν τις καιρικές συνθήκες, φορούν προστατευτικό ρουχισμό, χρησιμοποιούν κατάλληλο εξοπλισμό, υπολογίζουν προσεκτικά τη δοσολογία του προϊόντος, εφαρμόζουν το τριπλό πλύσιμο στα σκεύη δοσομέτρησης και στις συσκευασίες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τηρούν τα διαστήματα τελευταίας επέμβασης πριν από τη συγκομιδή, φροντίζουν να αποφεύγουν την αερομεταφορά των σταγονιδίων και ακολουθούν τέλος τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα του προϊόντος.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

- **Σχεδιασμός**
 1. Πριν να αποφασίσετε την εφαρμογή ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος, ακολουθήστε τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όπως περιγράφεται στη σελίδα 11 αυτού του Κώδικα και, αν είναι απαραίτητο, ζητήστε τη συμβουλή ειδικού.
 2. Σιγουρευτείτε ότι τα επιλεγμένα προϊόντα είναι εγκεκριμένα από τις αρμόδιες αρχές για το συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο είναι να χρησιμοποιηθούν.
 3. Διαβάστε την ετικέτα και τις οδηγίες χρήσης.
 4. Βεβαιωθείτε ότι ο χρήστης είναι εκπαιδευμένος ή επιπλέον κατέχει το κατάλληλο πιστοποιητικό.
 5. Ελέγξτε τον εξοπλισμό και το ψεκαστικό, ως προς τη σωστή λειτουργία του.

- Την ημέρα της εφαρμογής

1. Ξαναδιαβάστε την ετικέτα του προϊόντος και τις οδηγίες χρήσης.
2. Ελέγξτε ότι η κατάσταση του αγρού και οι προβλέψεις της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας για τον καιρό ενδείκνυνται για ψεκασμό.
3. Ελέγξτε ότι η σωστή προστατευτική ενδυμασία και ο εξοπλισμός είναι διαθέσιμα σε καλή κατάσταση και καθαρά.
4. Εξασφαλίστε ότι τα μηχανήματα εφαρμογής είναι τα ενδεδειγμένα, βρίσκονται σε καλή κατάσταση λειτουργίας και είναι σωστά καλιμπραρισμένα.
5. Υπολογίστε προσεκτικά την αναγκαία ποσότητα από το προϊόν. Επιλέξτε τη δόση που είναι απαραίτητη για το συγκεκριμένο πρόβλημα, εχθρό ή ασθένεια και αναμιξτε μόνο την ποσότητα που χρειάζεται.
6. Τηρείτε πάντα το χρόνο τελευταίας επέμβασης πριν τη συγκομιδή που αναγράφεται στην ετικέτα του προϊόντος. Ο χρόνος μεταξύ της τελευταίας εφαρμογής και συγκομιδής δεν περιλαμβάνει το χρόνο μεταφοράς του βυτίου στον αγρό. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται όταν υπάρχει ανάγκη επέμβασης μέσα σε μια εκτεταμένη περίοδο συγκομιδής (π.χ. λαχανικά).
7. Ακολουθήστε τις οδηγίες της ετικέτας για την ανάμιξη στο ψεκαστικό δοχείο.
8. Αν είναι απαραίτητο να γίνει μέτρηση χρησιμοποιείτε ειδικό δοσομετρητή, ή άλλο παρόμοιο σκεύος ειδικά σημασμένο για χρήση στις εφαρμογές και κατόπιν ξεπλύνετε τρεις φορές (triple rinsing).

- Κατά τη διάρκεια του ψεκασμού

1. Ακολουθήστε τις οδηγίες της ετικέτας.
2. Φοράτε την κατάλληλη προστατευτική ενδυμασία.
3. Ανοίγετε, αδειάζετε και ξεπλένετε μόνο μια συσκευασία κάθε φορά.
4. Όπου είναι δυνατό, χρησιμοποιείτε ένα δοχείο χαμηλής επαγωγής ή κλειστό σύστημα μεταφοράς για να προσθέσετε το διάλυμα στο δοχείο. Αδειάστε το περιεχόμενο της συσκευασίας προσεκτικά (υγρά σκευάσματα), ώστε εξασφαλίζεται ομαλή ροή και να αποφεύγεται το πιτσίλισμα.
5. Ξεπλύνετε τρεις φορές τις συσκευασίες με καθαρό νερό και προσθέστε το στο ψεκαστικό υγρό.
6. Φροντίστε ώστε να αποφύγετε την αερομεταφορά των σταγονιδίων του ψεκασμού και δώστε ιδιαίτερη προσοχή όταν γίνεται εφαρμογή προϊόντων σε αγρούς κοντά σε ρυάκια.
7. Ελέγχετε συχνά τον εξοπλισμό εφαρμογής.
8. Σταματάτε τον ψεκασμό αν πλησιάσουν άνθρωποι αρκετά κοντά ώστε να μολυνθούν.

- Μετά την εφαρμογή

1. Καθαρίστε το ψεκαστικό στον αγρό και ψεκάστε το νερό ξεπλύματος του ψεκαστικού σε ακαλλιέργητο έδαφος. Υπάρχουν σύγχρονα ψεκαστικά που διαθέτουν ειδικό σύστημα καθαρισμού. Μην ξεχνάτε να καθαρίζετε και το εξωτερικό μέρος του ψεκαστικού.
2. Ακολουθείστε τις οδηγίες στην ετικέτα του προϊόντος.
3. Καθαρίστε τα προστατευτικά γάντια, τη μάσκα και τον υπόλοιπο προστατευτικό εξοπλισμό.
4. Πλυθείτε επιμελώς πριν να φάτε, πιείτε ή καπνίσετε.
5. Τηρείτε ημερολόγιο ψεκασμών.

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Παρέχετε στους χρήστες συμβουλές όσον αφορά την εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

ΙΧ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Η ασφαλής διαχείριση των απορριμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων προϋποθέτει ότι οι χρήστες προετοιμάζουν όσο ψεκαστικό διάλυμα απαιτείται για την εφαρμογή, ξεπλένουν προσεκτικά τις συσκευασίες τους και κάνουν χρήση των προγραμμάτων ανακύκλωσης και ανάκτησης, όπου αυτά λειτουργούν.

1. Βασικές Αρχές

Πρώτο μέλημα η ασφάλεια

Άδειοι περιέκτες, περισσευόμενο, ληγμένο ή ακατάλληλο προϊόν, πλεονάζον ψεκαστικό υγρό ή νερά πλυσίματος δεξαμενών, απαιτούν ασφαλή διαχείριση. Οι χρήστες πρέπει να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να ελαχιστοποιήσουν τη φύρα του προϊόντος όσο είναι δυνατό. Οι περισσότερες συσκευασίες θα πρέπει να ξεπλένονται υπό πίεση ή να γίνεται τριπλό πλύσιμο και, όπου είναι εφικτό, να πηγαίνουν σε σημεία συλλογής για ανακύκλωση ή ανάκτηση. Όπου δεν λειτουργούν προγράμματα ανακύκλωσης ή η συμμετοχή σε δημοτικά τοπικά / περιφερειακά προγράμματα αντίστοιχα, πρέπει η διαχείριση των απορριμμάτων να γίνεται μέσα στην εκμετάλλευση, ακολουθώντας πάντα τις οδηγίες για την άριστη πρακτική.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

- Ελαχιστοποιήστε τα απορρίμματα :
 1. Παραγγέλλοντας την ποσότητα του προϊόντος που χρειάζεστε.
 2. Ακολουθώντας ένα σύστημα ελέγχου εισαγωγής και εξαγωγής των προϊόντων, ώστε τα παλαιότερα αγορασμένα προϊόντα να χρησιμοποιούνται πρώτα.
 3. Αναμιγνύοντας μόνο την απαιτούμενη ποσότητα ψεκαστικού διαλύματος.
 4. Επιλέγοντας υδατοδιαλυτά φακελάκια και επιστρεφόμενες συσκευασίες, όπου αυτό είναι δυνατό.
 5. Χρησιμοποιώντας εσωτερικό σύστημα καθαρισμού και ξεπλύματος του ψεκαστικού δοχείου.

- Συσκευασίες :

1. Οι περισσότερες κενές συσκευασίες θα πρέπει να ξεπλένονται υπό πίεση ή με τριπλό πλύσιμο κατά την ώρα γεμίσματος του ψεκαστήρα και το νερό του ξεπλύματος να προστίθεται στο ψεκαστικό δοχείο.
2. Οι ξεπλυμένες κενές συσκευασίες δεν θα πρέπει να επαναχρησιμοποιούνται και οφείλουν να φυλάγονται με ασφάλεια μέχρι την απόρριψή τους.
3. Προγράμματα συλλογής και ανακύκλωσης / ανάκτησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, όπου αυτά λειτουργούν.
4. Αν υπάρχουν τέτοια προγράμματα τότε η διαχείριση των απορριμμάτων μπορεί να γίνει μέσω ενός κατάλληλου δημοτικού / περιφερειακού προγράμματος περισυλλογής απορριμμάτων. Ωστόσο, θα πρέπει να αποφεύγεται οι συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων να περιλαμβάνονται σε προγράμματα ανακύκλωσης μη – εγκεκριμένων υλικών.
5. Όταν κανένα τέτοιο πρόγραμμα δεν λειτουργεί, είναι αναγκαία η διαχείριση απορριμμάτων μέσα στην εκμετάλλευση, και γι' αυτό πρέπει να ακολουθείται η καλύτερη τοπική πρακτική. Αν η ταφή επιτρέπεται, τότε εξασφαλίστε ότι η τοποθεσία ταφής δεν παρουσιάζει κίνδυνο μόλυνσης των επιφανειακών ή των υπογείων υδάτων, εντοπίστε την περιοχή και κάντε καταγραφή των υλικών που είναι θαμμένα εκεί. Αν η καύση στον αγρό επιτρέπεται, τότε εξασφαλίστε ότι θα επιτευχθούν υψηλές θερμοκρασίες και θα διατηρηθούν, μέχρι το τέλος της καύσης.
6. Κάποιες συσκευασίες, όπως αυτές που περιέχουν ατμούς κόνεος υδροκυανίου, δε θα πρέπει να ξεπλένονται ή να καθαρίζονται. Αντί αυτού πρέπει να γεμίζονται με ξηρό χώμα ή άμμο. Συμβουλευτείτε την ετικέτα του προϊόντος για πλήρεις λεπτομέρειες διαχείρισης απορριμμάτων.

- Αραιά διαλύματα προϊόντος :

1. Αφήστε μια απέκαστη περιοχή στον αγρό, για παράδειγμα μια άκρη του, έτσι ώστε αν έχετε υπόλοιπο από το ψεκαστικό διάλυμα, μπορείτε να το ψεκάσετε σε αυτό το κομμάτι.
2. Όταν έχετε τελειώσει τον ψεκασμό, καθαρίστε το ψεκαστικό και τα σκεύη που χρησιμοποιήθηκαν στον αγρό και ψεκάστε αυτά τα ξεπλύματα, πάλι σε απέκαστη περιοχή, που έχετε αφήσει για αυτό το σκοπό.
3. Εναλλακτικά, το υπόλοιπο του ψεκαστικού διαλύματος και τα ξεπλύματα μπορούν να ψεκαστούν σε ακαλλιέργητη περιοχή.
4. Ποτέ μην αδειάζετε το ψεκαστικό διάλυμα πάνω σε συμπαγή επιφάνεια, όπως σε τσιμέντο.

- Πυκνό σκεύασμα :

Διαχειριστείτε κάθε άχρηστο ή πλεονάζον πυκνό σκεύασμα με τη βοήθεια ενός ειδικού.

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Παρέχετε συμβουλές και υποστήριξη πάνω στην ασφαλή διαχείριση απορριμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ακολουθώντας τις τρεις συνοπτικές προσεγγίσεις για τη διαχείριση απορριμμάτων των συσκευασιών που παρουσιάζονται στη στρατηγική διαχείρισης κενών συσκευασίας της ECPA. Το σύστημα αυτό συνηγορεί στα εξής :

1. Προγράμματα συλλογής απορριμμάτων και ανάκτησης ενέργειας, όπως το γερμανικό IVA PAMIRA.
2. Συγκέντρωση σε δημοτικά προγράμματα απορριμμάτων.
3. Όταν δεν υπάρχει δυνατή εναλλακτική λύση, διαχείριση των απορριμμάτων στην εκμετάλλευση σύμφωνα με τις οδηγίες για την άριστη πρακτική.

X. ΕΛΕΓΧΟΣ (MONITORING)

Προσεκτικός έλεγχος (monitoring) των διαδικασιών φυτοπροστασίας όχι μόνο εξασφαλίζει ότι θα είναι διαθέσιμα ακριβή στοιχεία από τη χρήση των προϊόντων, αλλά, επίσης, επιτρέπει στους χρήστες να αποδεικνύουν ότι έχουν ενεργήσει υπεύθυνα σε κάθε περίπτωση.

1. Βασικές Αρχές

Κάντε καταγραφή

Τηρώντας λεπτομερείς καταγραφές για τις εργασίες φυτοπροστασίας στον αγρό, οι χρήστες θα μπορούν να δείξουν ότι έχουν ενεργήσει υπεύθυνα. Η καλή καταγραφή βοηθά, επίσης, τους χρήστες να γνωρίζουν τον αριθμό των επεμβάσεων, οπότε να μην υπερβαίνουν τα Μέγιστα Επίπεδα Υπολειμμάτων (MRLs). Οι χρήστες θα πρέπει επίσης να τηρούν ακριβείς καταγραφές των προϊόντων στην αποθήκη τους, ημερολόγιο συντήρησης του σχετικού εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τις τοποθεσίες ταφής των κενών συσκευασιών και τα στοιχεία του ειδικού ή της εταιρίας που εμπλέκεται σε οποιαδήποτε συλλογή απορριμμάτων.

2. Οι Αρχές στην Πράξη

Χρήστες

1. Τηρείτε λεπτομερείς καταγραφές ανά τμήμα αγροτεμαχίου όλων των φυτοπροστατευτικών επεμβάσεων.
 - Καταγράψτε :
 - Ημερομηνία και τοποθεσία που έγινε η εφαρμογή.
 - Καλλιέργεια, που έγινε η εφαρμογή και στάδιο ανάπτυξης της καλλιέργειας.
 - Αιτία της εφαρμογής.
 - Είδος εφαρμογής (συμπεριλαμβάνοντας τα ονόματα των προϊόντων).
 - Συγκέντρωση διαλύματος.
 - Εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκε.
 - Το όνομα του εργάτη – εφαρμοστή και ο χρόνος που δαπάνησε για την ολοκλήρωση του έργου.
 - Καιρικές συνθήκες κατά την ώρα της επέμβασης, περιλαμβάνοντας θερμοκρασία, ταχύτητα αέρα και κατεύθυνση.

- 2 . Διατηρείτε ακριβή καταγραφή των προϊόντων στην αποθήκη.
- 3 . Τηρείτε αρχείο συντήρησης του σχετικού εξοπλισμού.
- 4 . Τηρείτε καταγραφή των τοποθεσιών ταφής κενών συσκευασίας.
- 5 . Ελέγξτε την καλλιέργεια μετά την εφαρμογή για να διαπιστώσετε την επιτυχία των μέτρων φυτοπροστασίας και καταγράψτε τα αποτελέσματα.

Παρασκευαστές και καταστήματα εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

- 1 . Επικοινωνήστε με τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας με ανοικτό και διαφανή τρόπο και παρέχετε πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους και τα πλεονεκτήματα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- 2 . Αναλάβετε πλήρη και ενεργό ρόλο ως ένας από τους αξιόπιστους συνεργάτες στην αλυσίδα των εμπλεκομένων για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της παραγωγής τροφίμων.

XI. Ο Ε.ΣΥ.Φ εν συντομία

Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας, νέα ονομασία του ΠΑ.Σ.Ε.ΒΙ.ΓΕ., ιδρύθηκε το 1970, με έδρα την Αθήνα. Είναι μέλος του Πανευρωπαϊκού Συνδέσμου Φυτοπροστασίας και κατ' επέκταση της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φυτοπροστασίας. Αριθμεί τριάντα δύο εταιρίες – μέλη, του κλάδου της βιομηχανίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Σκοπός του Ε.ΣΥ.Φ είναι να ενεργεί προς το συμφέρον των μελών του και να προωθεί τις θέσεις τους, να προάγει την ασφαλή και αποτελεσματική διαχείριση και ορθολογική χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων σύμφωνα με τις αρχές του ICM / IPM (Integrated Crop / Pest Management) στον τομέα της γεωργίας, καθώς και την εναρμόνιση με την εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Επιπλέον, έχει στόχο να πληροφορεί το κοινό για τις δραστηριότητες της βιομηχανίας φυτοπροστασίας, την επιστημονική πρόοδο στο χώρο των προϊόντων και τη χρήση τους όσον αφορά τη γεωργία, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον και, τέλος, να ενημερώνει σχετικά με τα οφέλη που δημιουργούνται για την ανθρωπότητα από τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 53, 104 33 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 01 052 29 786 / Fax. 01 052 21 542
e-mail: info@esyf.gr